

Toelichting van de distributienetbeheerder Fluvius

Publicatiedatum 04 juni 2019

Toelichting over de werkwijze die Fluvius hanteert met betrekking tot het bezit en de exploitatie van fotovoltaïsche zonnepanelen

Inhoudstafel

1	INLEIDING EN TOEPASSINGSGEBIED	1
2	DATUM VAN INDIENSTNEMING / STARTDATUM.....	2
2.1	DATUM VAN INDIENSTNEMING	2
2.2	STARTDATUM.....	5
3	BEPALINGEN BETREFFENDE HET RECHT OP GROENESTROOMCERTIFICATEN	5
3.1	BEGINPUNT TOEKENNING GSC	5
3.2	EINDPUNT VAN DE TOEKENNING VAN GSC	6
3.3	UITZONDERINGEN OP HET RECHT OP GSC.....	6
3.3.1	<i>Vanaf 14 juni 2015: geen certificaten meer voor PV < of = 10 kVA.....</i>	<i>6</i>
3.3.2	<i>Vanaf 1 januari 2014: nieuwbouw of uitgebreide verbouwing.....</i>	<i>7</i>
3.3.3	<i>Vanaf 1 juli 2011: uitbreiding van een installatie.....</i>	<i>8</i>
3.3.4	<i>Vanaf 1 januari 2010: isolatievoorwaarde .....</i>	<i>11</i>
4	MINIMUMSTEUN VOOR ZONNEPANELEN	12
4.1	LOOPTIJD & BEDRAG	12
4.2	BEVRIEZING OF VASTLEGGEN VAN DE MINIMUMSTEUN	12
4.3	UITBETALING VAN DE MINIMUMSTEUN.....	13
4.4	GEBEURTENISSEN DIE INVLOED KUNNEN HEBBEN OP DE MINIMUMSTEUN	14
4.4.1	<i>Verhuizing van een PV-installatie .....</i>	<i>14</i>
4.4.2	<i>Vervanging van omvormers, panelen of productiemeters.....</i>	<i>15</i>
4.4.3	<i>Definitieve buitendienststelling van een PV-installatie .....</i>	<i>19</i>
4.4.4	<i>Overdracht van de zonnepanelen samen met het onroerend goed.....</i>	<i>19</i>
4.4.5	<i>Specifiek geval: echtscheiding .....</i>	<i>19</i>
4.4.6	<i>Specifiek geval: faillissement van de certificaatgerechtigde.....</i>	<i>20</i>
5	CONTROLES DOOR DE NETBEHEERDER EN EVENTUELE GEVOLGEN	21
5.1	UITGEVOERDE CONTROLES.....	21
5.1.1	<i>Controle van de aanmelding van de zonnepanelen.....</i>	<i>21</i>
5.1.2	<i>Controle van de doorgegeven productiemeterstanden.....</i>	<i>21</i>
5.1.3	<i>Controle van de installatie en meterstanden ter plaatse voor PV-installaties met een maximaal AC-vermogen < of = 10 kVA .....</i>	<i>22</i>
5.1.4	<i>Controle op de verkoop van GSC aan de netbeheerder.....</i>	<i>22</i>
5.2	GEVOLGEN VAN WEIGERING TOT CONTROLE DOOR DE DNB, VASTSTELLING FRAUDE OF FOUT.....	23

1 Inleiding en toepassingsgebied

In deze toelichting wordt ingegaan op de concrete werkwijze van de distributienetbeheerders (kortweg de netbeheerder of DNB) met betrekking tot aspecten van de exploitatie van PV-installaties. Meer specifiek bevat ze informatie over de correcte aanmelding of plaatsing van nieuwe PV-installaties en de melding van wijzigingen aan bestaande installaties, en dit met het oog op onder meer:

- Een veilige en bedrijfszekere exploitatie van het elektriciteitsnet door de distributienetbeheerders;
- Een correcte en rechtvaardige aanrekening van netkosten aan alle netgebruikers, inclusief de prosumenten die een PV-installatie plaatsen en exploiteren;
- Een correcte toekenning van minimumsteun aan installaties die hier volgens de wetgeving recht op hebben.

Quasi alle informatie in deze toelichting is gebaseerd op bepalingen in de Vlaamse regelgeving (Energiedecreet, Energiebesluit) en het aansluitreglement van de DNB. Bij geschillen zal echter steeds naar de van toepassing zijnde regelgeving teruggegrepen worden en zal zo nodig een bevoegde rechtbank hierover uitspraak moeten doen. Daar wetteksten onder impuls van de wetgevende overheid aan wijzigingen onderhevig zijn, worden ze dus niet in deze toelichting overgenomen of herhaald (tenzij dit noodzakelijk is voor een correcte lezing van de mededeling).

Deze toelichting vervangt dus geenszins de vroegere mededelingen van de VREG, waarvan de laatste dateert van 30 april 2014 (MEDE-2014-03 - “De concrete toepassing door de VREG van de regelgeving met betrekking tot de toekenning van groenestroomcertificaten voor elektriciteit opgewekt uit zonnepanelen”). Aanmeldingen en wijzigingen aan PV-installaties die plaatsvonden vóór het van kracht worden van deze toelichting van de netbeheerders, en waarover onduidelijkheid of conflict ontstaat, zullen immers steeds beoordeeld moeten worden op basis van de op moment van aanmelding/wijziging van toepassing zijnde wettelijke bepalingen en VREG-mededelingen. Dit betekent ook dat de vroegere VREG-mededelingen in deze toelichting niet herhaald, herwerkt of anders geformuleerd werden omdat ook dat tot grote onzekerheid, verwarring en discussie bij prosumenten, installateurs en projectontwikkelaars kan leiden. Feiten (zowel ivm plaatsing van nieuwe PV als wijziging van bestaande PV) moeten immers beoordeeld worden volgens de op dat moment wettelijke bepalingen en beschikbare informatie, zelfs als ze achteraf vastgesteld worden. Deze wettelijke en aanvullende bepalingen kunnen uiteraard niet met terugwerkende kracht herzien worden, net zoals situaties uit het verleden ook niet met behulp van onderhavige nieuwe toelichting beoordeeld kunnen worden. Vandaar dat de netbeheerders ervoor geopteerd hebben om een volledig nieuwe toelichting te maken, die aanvullend is op de regelgeving en procedures die op moment van publicatie van deze toelichting van toepassing zijn. **Uiteraard kunnen wel een aantal teksten uit vroegere mededelingen overgenomen zijn indien ze ook voor deze toelichting relevant, verduidelijkend en nog steeds van toepassing zijn.** **De distributienetbeheerders passen deze toelichting toe op nieuw in dienst genomen installaties en op aangebrachte wijzigingen aan bestaande installaties die plaatsvinden vanaf de publicatiedatum (zie datum op het voorblad).**

Tenzij anders vermeld in de tekst, zijn de bepalingen in de toelichting van toepassing voor alle PV-installaties (dus zowel voor PV-installaties met een maximaal AC-vermogen van de omvormers ≤ 10 kVA als > 10 kVA).

2 Datum van indienstneming / Startdatum

De datum van indienstneming en de startdatum zijn twee concepten die relevant zijn in het kader van de steunregeling voor zonnepanelen.

De datum van indienstneming is belangrijk voor de bepaling van de startdatum van een installatie.

De startdatum van een installatie bepaalt of al dan niet een bandingregime van toepassing is en zo ja, onder welk bandingregime de installatie valt. Het is namelijk zo dat projecten met een startdatum vanaf 1 januari 2013 niet langer 1 groenestroomcertificaat (hierna afgekort als GSC) krijgen per 1 000 kWh opgewekte elektriciteit. Het aantal GSC dat wordt toegekend voor elke 1 000 kWh elektriciteit die wordt opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen in installaties met startdatum vanaf 1 januari 2013, is gelijk aan 1 vermenigvuldigd met de van toepassing zijnde bandingfactor.

2.1 Datum van indienstneming

De datum van indienstneming van een PV-installatie is de datum waarop de betrokken installatie reglementair in werking is gesteld. Dit kan ten vroegste de datum zijn waarop vastgesteld werd door een erkende keuringsinstantie dat de betrokken PV-installatie voldoet aan de eisen van het Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties (hierna: "AREI"). Dit wordt geattesteerd in het zogenaamde AREI-keuringsverslag.

Een installatie mag immers pas in werking worden gesteld nadat ze werd gekeurd op conformiteit met de regels in het AREI, wat nagaat of een installatie op een veilige manier in werking kan worden gesteld. De AREI-keuring is ook verplicht indien de PV-installatie enkel in eilandbedrijf werkt en dus niet wordt aangesloten op een openbaar elektriciteitsnet.

Het AREI-keuringsverslag moet worden opgesteld door een hiertoe erkende keuringsinstantie. De lijst van instanties bevoegd voor de uitvoering van AREI-keuringen vindt u op de volgende website: <http://economie.fgov.be/nl/modules/publications/general/lijsterkendecontroleorganismen.jsp>.

Tenzij door de aanvrager anders vermeld in zijn aanmelding bij de DNB, of wanneer de DNB dit anders kan vaststellen, stelt de DNB de datum van indienstneming van een PV-installatie gelijk aan de datum van de AREI-keuring. Allezins kan de indienstneming nooit plaatsvinden vóór de AREI-keuring.

Om bepalend te zijn voor de datum van indienstneming van een PV-installatie moet het AREI-keuringsverslag **volledig en waarheidsgetrouw zijn en dus ook attesteren dat de volledige installatie gebruiksklaar geplaatst werd en in overeenstemming is met het AREI, zonder enig voorbehoud**. Het is niet voldoende dat bijvoorbeeld alle omvormers geplaatst werden, maar nog

geen of slechts enkele zonnepanelen. Daarnaast moeten minimaal volgende vermeldingen zijn opgenomen in het keuringsverslag¹:

- de datum van de keuring,
- het aantal, type, serienummer en maximaal AC-vermogen van de omvormer(s),
- het aantal en het piekvermogen van de zonnepanelen (standaard gemeten bij een instraling van 1000W/m² en bij 25°C),
- MID-markering (installaties ≤ 10 kVA) en serienummer van de productiemeter (enkel voor certificaatgerechtigde installaties),
- de meterstand van de productiemeter(s) op het moment van de keuring (installaties ≤ 10 kVA) (enkel voor certificaatgerechtigde installaties) Let op: geen meterstanden van de omvormer(s)!

Het spreekt voor zich dat uit het keuringsverslag moet blijken op welk adres en bij voorkeur op welke aansluiting (EAN of meternummer) de PV-installatie werd aangesloten en dat de indienstneming gebeurt op de plaats van de AREI-keuring.

LET OP: Voor nieuw aangemelde installaties moet het **AREI-keuringsverslag dat opgemaakt werd bij de eerste indienstneming minstens tot het eindpunt van de toekenning van GSC ter inzage bijgehouden worden door de eigenaar of exploitant van de installatie**, ook als er daarna een nieuw AREI-keuringsverslag werd opgemaakt omdat bijvoorbeeld de geldigheidsduur (5 of 25 jaar) verlopen is of als een nieuw AREI-keuringsverslag werd opgemaakt omdat er een wijziging aan- of verplaatsing van de PV-installatie werd uitgevoerd.

Datum bezoek versus datum verslag

Indien in het AREI-keuringsverslag een onderscheid wordt gemaakt tussen de datum van het plaatsbezoek waarbij de keurder kon vaststellen dat de PV-installatie AREI-conform is enerzijds, en de datum waarop het verslag door de keurder werd opgesteld anderzijds, geldt de datum van het plaatsbezoek als datum van indienstneming van de PV-installatie. Indien dit onderscheid niet wordt gemaakt, geldt de datum van het AREI-keuringsverslag.

Controle van datum indienstneming door de distributienetbeheerder

De eigenaar vermeldt bij de aanmelding van zijn zonnepanelen bij de DNB de datum waarop de installatie in gebruik werd genomen en de datum van de AREI-keuring. De datum van indienstneming wordt op basis hiervan door de DNB bepaald en kan dus ten vroegste gelijk zijn aan de datum van de AREI-keuring

Een PV-installatie gekoppeld aan het distributienet mag in dienst genomen worden als de installatie voldoet aan de voorwaarden opgelegd in het Algemeen Reglement Elektrische Installaties (AREI) en de C10/11 richtlijnen van Synergrid.

Hieronder wordt onder andere verstaan dat:

- er een leveringscontract moet zijn op het toegangspunt;
- een installatie > 5 kVA meer-fasig moet worden aangesloten;

¹ Voor installaties < of = 10 kVA is deze verplichting opgenomen in nota 72 en nota 72bis van de FOD Economie, beschikbaar op www.vreg.be/arei-keuring

- bij installaties > 10 kVA er een injectie-toegangspunt moet aangevraagd zijn bij de netbeheerder;
- de productiemeter moet geplaatst zijn in de buurt van de facturatiemeter voor installaties ≤ 10 kVA.;
- PV-installaties met stekerverbinding (“plug-inn”) niet toegelaten zijn.

Deze voorwaarden kunnen door de netbeheerder gecontroleerd worden.

Voor PV-installaties ≤ 10 kVA (max. AC-vermogen van de omvormer) moeten bij de aanmelding bij de DNB verplicht volgende documenten meegestuurd worden: een kopie van het AREI-keuringsverslag, een eendraadschema van de installatie en een bewijs van conformiteit van de omvormers (die bovendien opgenomen moeten zijn in de lijst met toegelaten omvormers van Synergrid).

Voor PV-installaties > 10 kVA (max. AC-vermogen van de omvormer) moet voorafgaand aan de netkoppeling een aanvraag bij de netbeheerder worden ingediend. De netbeheerder kan vóór indienstneming de productie-installatie ter plaatse komen nakijken. Het AREI-keuringsverslag moet aanwezig zijn vooraleer de productiemeter geplaatst wordt door de netbeheerder.

Het is voor kleine PV-installaties (max. AC-vermogen van de omvormer < of = 10 kVA) belangrijk dat men na de keuring en de indienstneming van een PV-installatie binnen een termijn van 45 kalenderdagen de aanmelding bij de netbeheerder (aanmeldingsdocument + verplichte bijlagen) in orde brengt.

Een administratieve kost kan worden opgelegd voor niet tijdige aanmelding, zoals bepaald in het aansluitingsreglement van de netbeheerders.

Ingeval er op enig ogenblik na de aanmeldingsprocedure blijkt dat bij de aanmelding gebruik gemaakt werd van verklaringen of documenten die niet volledig overeenstemden met de werkelijkheid op het ogenblik van de opmaak (vb. AREI-keuring), of de datum die door aanvrager aangegeven wordt als datum indienstneming niet overeenkomt met de werkelijkheid, of indien de technische kenmerken van de installatie niet conform zijn aan de reglementering, of indien vastgesteld wordt dat een nieuwe installatie niet aangemeld werd, kunnen een aantal maatregelen genomen worden door de netbeheerder, waaronder in het uiterste geval afsluiten van de elektriciteitstoevoer op het adres van de aansluiting. De procedure die de netbeheerder dient te volgen wordt beschreven in het Energiebesluit.

Indien die vaststelling bovendien heeft geleid tot de toepassing van een hogere minimumsteun dan deze die van toepassing zou geweest zijn indien de verklaringen of documenten correct opgesteld waren, zijn bijkomende bepalingen van het Energiebesluit van toepassing. Dit houdt in dat de netbeheerder dit aan de VREG meldt en de uitbetaling van de minimumsteun schorst of minstens slechts de correcte toepasselijke (lagere) minimumsteun verder uitbetaalt.

Met betrekking tot de door de distributienetbeheerder opgelopen kosten (zoals de te veel uitbetaalde minimumsteun en kosten verbonden aan het onderzoek door de netbeheerder) en schade voor het verleden, behoudt de distributienetbeheerder zich het recht om deze terug te

vorderen van de verantwoordelijke voor de vastgestelde tekortkoming, daaronder begrepen, ingeval van redelijke vermoedens van kwader trouw, het indienen van een strafklacht.

Documenten waarvan aangetoond kan worden dat deze niet als waarheidsgetrouw kunnen aanzien worden, zijn niet ontvankelijk om minimumsteun te bepalen/te bekomen. Slechts indien een nieuw, volledig, waarheidsgetrouw AREI-keuringsverslag wordt bezorgd (met vermelding “conform”) kan de correcte minimumsteun bepaald worden. De datum van het nieuwe AREI keuringsverslag bepaalt de hoogte van de minimumsteun.

2.2 Startdatum

De startdatum van een PV-installatie is vrijwel altijd gelijk aan de datum van indienstneming van de installatie. De plaatsing van een PV-installatie is immers zelden onderworpen aan de verplichtingen van een omgevingsvergunning.

Voor de zeldzame projecten die wel over een omgevingsvergunning dienen te beschikken is de “startdatum” gelijk aan de datum waarop een aanvraag voor de toekenning van certificaten voor het project is ingediend bij de DNB, of de datum waarop het project beschikt over de vereiste stedenbouwkundige vergunning of milieuvergunning, indien deze laatste datum een latere datum is.

Deze startdatum blijft voor installaties op basis van zonne-energie geldig gedurende een bepaalde tijd na de aanvraag. Deze tijdsduur is wettelijk vastgelegd via het Energiedecreet en Energiebesluit. Een (onvolledige) aanvraag tot het bekomen van GSC, louter bedoeld voor het bekomen van een startdatum, kan ingediend worden bij de DNB met een aangetekend schrijven.

Projecten die vóór 1 januari 2013 over de vereiste vergunningen beschikken moesten een aanvraag tot het verkrijgen van GSC indienen vóór deze datum indien zij in aanmerking wilden komen voor de toekenning van 1 GSC per 1 000 kWh opgewekte elektriciteit.

3 Bepalingen betreffende het recht op groenestroomcertificaten

Sommige PV-installaties hebben recht op GSC mits aan alle wettelijke en reglementaire voorwaarden voldaan is. In dit hoofdstuk wordt meer toelichting gegeven over het begin- en eindpunt van dit recht op GSC. Ook worden de vier uitzonderingen op dit recht verder toegelicht.

3.1 Beginpunt toekenning GSC

PV-installaties met een maximaal AC-vermogen van de omvormers ≤ 10 kVA en die in dienst werden genomen voor 14 juni 2015 hebben recht op de toekenning van GSC voor elektriciteitsproductie vanaf de (begin)meterstand vermeld op de eerste volledige en waarheidsgetrouwe AREI-keuring waarin de PV-installatie conform wordt verklaard. PV-installaties die in dienst werden genomen na 14 juni 2015 hebben daarentegen geen recht meer op GSC.

PV-installaties met een maximaal AC-vermogen van de omvormers > 10 kVA, hebben pas recht op de toekenning van GSC voor de elektriciteitsproductie vanaf de plaatsing van de productiemeter door de netbeheerder.

In het AREI-keuringsverslag van PV-installaties ≤ 10 kVA moet de meterstand van de productiemeter van de PV-installatie op het moment waarop de AREI-keurder de installatie bezocht, worden opgenomen. Deze meterstand geldt voor installaties ≤ 10 kVA als startpunt voor de toekenning van GSC.

De netbeheerder controleert of de meterstand in het AREI-keuringsverslag overeenkomt met de meterstand zoals opgegeven door de aanvrager in zijn aanmelding bij de DNB (of voordien bij de VREG). Is dat niet het geval dan zal de netbeheerder de correcte (begin)meterstand uit het keuringsverslag opnemen in zijn databank. Het is in dat geval de gecorrigeerde meterstand die gebruikt zal worden als beginpunt voor de toekenning van GSC. Keuringsverslagen waarin de meterstand (in geval van certificaatgerechtigde installaties) of enige andere verplichte vermelding ontbreekt, worden als onvolledig beschouwd. Het verslag kan dan niet gebruikt worden om het beginpunt van de toekenning van GSC te bepalen, en de installatie moet opnieuw gekeurd worden.

3.2 Eindpunt van de toekenning van GSC

Het recht op het verkrijgen van GSC is beperkt in de tijd.

PV-installaties met startdatum vóór 1 januari 2013 krijgen GSC zolang er een recht is op de verkoop aan minimumsteun (gedurende 10 of 20 jaar, afhankelijk van de startdatum).

Bij een installatie met een startdatum vanaf 1 januari 2013 is er een recht op de toekenning van GSC volgens de berekeningsmethodiek van de bandingfactor.

Nadat het recht op GSC ophoudt, hebben PV-installaties waarvan het maximaal AC-vermogen van de omvormers hoger is dan 10 kVA, wel nog recht op de toekenning van garanties van oorsprong voor het gedeelte van de geproduceerde elektriciteit dat in het net wordt geïnjecteerd.

3.3 Uitzonderingen op het recht op GSC

De uitzonderingen worden weergegeven o.b.v. de datum waarop ze in werking zijn getreden en waarbij de meest recent ingevoerde uitzonderingen eerst vernoemd worden omdat zij een impact kunnen hebben op eerder ingevoerde uitzonderingen. De meest recente bepalingen zijn daarbij dan uiteraard van toepassing.

3.3.1 Vanaf 14 juni 2015: geen certificaten meer voor PV < of = 10 kVA

PV-Installaties met een totaal maximum omvormervermogen kleiner dan of gelijk aan 10 kVA, in dienst genomen op 14 juni 2015 of later, hebben helemaal geen recht meer op GSC, omdat er geen bandingfactor meer voor van toepassing is. Deze installaties kunnen dus ook op geen enkele wijze genieten van minimumsteun.

Het feit dat ze geen recht hebben op certificaten, ontslaat de eigenaars echter niet van de verplichting om deze installaties binnen de 45 kalenderdagen na de indienstneming aan te melden bij de DNB.

Dit houdt automatisch in dat deze installaties technisch aan dezelfde voorwaarden moeten voldoen als certificaatgerechtigde installaties en dus een positief AREI-keuringsverslag moeten kunnen voorleggen, samen met een ééndraadschema en conformiteitsverklaring van de omvormer die opgenomen moet zijn in de lijst van Synergrid. Aangezien geen GSC worden toegekend, is de **plaatsing van een productiemeter niet langer verplicht** voor dergelijke PV-installaties. De AREI-keuring moet bijgevolg geen melding maken van MID-markering en meterstand van de productiemeter als die niet geplaatst wordt.

3.3.2 Vanaf 1 januari 2014: nieuwbouw of uitgebreide verbouwing

Principe “minimumaandeel hernieuwbare energie” binnen de EPB-regelgeving. Voor stedenbouwkundige vergunningsaanvragen of meldingen moet elke nieuwe woning, kantoorgebouw, school of andere types van gebouwen in Vlaanderen een minimum hoeveelheid energie halen uit hernieuwbare bronnen. De Vlaamse regering heeft in het Energiebesluit ingeschreven op welke manier aan deze EPB-eisen voldaan kan worden. De plaatsing van zonnepanelen valt hieronder.

Welke gebouwen en werken? De verplichting “minimumaandeel hernieuwbare energie” geldt al sinds 1 januari 2013 voor scholen en kantoren, en sinds 1 januari 2014 (datum vergunningsaanvraag of melding) ook voor woningen.

Meer informatie over EPB vindt u op de website van het Vlaams Energieagentschap, meer bepaald op www.energiesparen.be/EPB-pedia/indicatoren/hernieuwbare-energie.

Helemaal geen recht op GSC, of slechts voor een beperkt gedeelte van de productie recht op GSC. Wie een PV-installatie plaatst om te voldoen aan deze EPB-eisen (minimumaandeel hernieuwbare energie) heeft helemaal geen recht op GSC voor deze installatie, of -onder bepaalde voorwaarden- slechts voor een beperkt gedeelte van de jaarlijkse elektriciteitsproductie. Voormelde bepaling geldt ongeacht of het een nieuwe installatie betreft dan wel een bestaande installatie die verhuisd wordt.

In tegenstelling tot bij de isolatievoorwaarde (zie 3.3.4) worden hier alle PV panelen aangesloten op het aansluitpunt van het gebouw dat aan de EPB-eisen moet voldoen, meegerekend. Dus ook PV-panelen die bijvoorbeeld op een tuinhuis of op een aangrenzend perceel liggen.

Geen aparte productiemeter. Wanneer er helemaal geen recht op GSC is voor PV-installaties kleiner dan of gelijk aan 10 kVA, dan is de plaatsing van een productiemeter niet langer verplicht voor dergelijke PV-installaties. De AREI-keuring moet bijgevolg geen melding maken van MID-markering en meterstand van de productiemeter als die niet geplaatst wordt. Wanneer een beperkt gedeelte van de jaarproductie wel recht geeft op certificaten, moet de volledige productie wel gemeten en geregistreerd worden volgens de voorwaarden die voor alle certificaatgerechtigde installaties gelden.

Het feit dat ze geen recht hebben op certificaten, ontslaat de eigenaars echter niet van de verplichting om deze installaties binnen de 45 kalenderdagen na de indienstneming aan te melden bij de DNB. Dit houdt automatisch in dat deze installaties technisch aan dezelfde voorwaarden moeten voldoen als certificaatgerechtigde installaties en dus een positief AREI-keuringsverslag moeten kunnen voorleggen, samen met een ééndraadschema en conformiteitsverklaring van de omvormer die opgenomen moet zijn in de lijst van Synergrid.

De installaties waarvoor ten belope van een gedeelte van de productie wel GSC toegekend worden, moeten bij de registratie bij de netbeheerder een aantal extra gegevens bezorgen. Deze installaties volgen dan ook niet het standaard-registratieproces van de netbeheerder.

3.3.3 Vanaf 1 juli 2011: uitbreiding van een installatie

BELANGRIJK! Vanaf wijziging in het Energiedecreet van 10/03/2017 (gepubliceerd op 13/04/2017) betreffende het regulerend kader voor warmte- of koudenetten is de onderhavige regelgeving veranderd.

Uitbreidingen op hetzelfde toegangspunt binnen de 3 jaar komen terug in aanmerking voor de toekenning van GSC die kunnen worden aanvaard in het kader van de certificatenverplichting. Deze wijziging is ingegaan op 01/07/2017 en dus geldt voor uitbreidingen in dienst genomen na 01/07/2017 de in punten a), b) en c) hieronder beschreven beperking voor toekenning van GSC niet meer.

A. Wat is een uitbreiding?

Als uitbreiding wordt beschouwd elk bijkomend productievermogen (piekvermogen van de panelen) dat wordt geïnstalleerd en aangesloten op een toegangspunt (EAN-nummer) waar reeds lokale productie in de vorm van een PV-installatie aanwezig was en dat niet dient ter vervanging van bijvoorbeeld door overmacht getroffen of defecte panelen.

B. Uitbreiding op hetzelfde toegangspunt binnen 3 jaar waardoor het totale maximaal AC-vermogen van de omvormer(s) groter wordt/blijft dan 10 kVA

Een uitbreiding van een bestaande PV-installatie die aan elk van de onderstaande vier voorwaarden voldoet komt niet in aanmerking voor de toekenning van GSC die kunnen worden aanvaard in het kader van de certificatenverplichting.

De volgende vier voorwaarden moeten hiertoe cumulatief vervuld worden:

1. De uitbreiding is in dienst genomen tussen 1 juli 2011 en de inwerkingtreding van het gewijzigd Energiedecreet (01/07/2017). Dat wil zeggen dat de uitbreiding van de installatie in deze periode AREI-conform werd verklaard;
2. De uitbreiding en de oorspronkelijke installatie zijn aangesloten op hetzelfde toegangspunt tot het openbare elektriciteitsnetwerk. Dit wordt gecontroleerd op basis van de EAN-code van dit toegangspunt;
3. Er zijn minder dan 36 maanden verstreken sinds de ingebruikneming van de oorspronkelijke installatie, of sinds de ingebruikneming van de laatste uitbreiding op datzelfde toegangspunt;

4. Na de uitbreiding heeft de totale installatie, aangesloten op eenzelfde toegangspunt, een maximaal AC-vermogen van de omvormers van meer dan 10 kVA.

In dat geval kunnen de GSC die - in voorkomend geval- voor de elektriciteitsproductie door de bijgeplaatste zonnepanelen worden toegekend, **niet** aan minimumsteun aan de netbeheerder verkocht worden. De facto worden dergelijke GSC niet aangemaakt door de VREG omdat ze financieel volstrekt waardeloos zijn.

Bovendien moet de elektriciteitsproductie door dergelijke uitbreiding, waardoor het totaal op het toegangspunt groter wordt dan 10kVA, wel door de netbeheerder gemeten worden, ongeacht of ze recht geeft op minimumsteun, onder andere voor de berekening van de hoeveelheid geïnjecteerde elektriciteit met betrekking tot de toekenning van garanties van oorsprong of de verkoop van de geproduceerde elektriciteit aan een leverancier. Aangezien het totale maximaal AC-vermogen van de omvormer(s) van beide installaties samen op het toegangspunt groter is dan 10 kVA worden ook de andere specifieke regels voor PV-installaties > 10 kVA van kracht (netstudie, beveiliging).

Om een dergelijke uitbreiding (bestaande uit panelen + omvormers + meter) toch in aanmerking te laten komen voor de toekenning van GSC, is de enige optie om de nieuwe installatie (de uitbreiding dus) te verhuizen naar een ander toegangspunt, waar ze:

- recht zal hebben op certificaten vanaf datum van de AREI-keuring (of plaatsing productiemeter indien > 10 kVA) op het nieuwe toegangspunt en
- aan het minimumsteunbedrag (of bandingfactor) dat van toepassing is op datum van deze (nieuwe) AREI-keuring uitgevoerd op het nieuwe toegangspunt.

Merk op dat de (technische) voorwaarden die gelden voor de verhuizing van PV-installaties daarbij moeten gerespecteerd worden (zie 4.4.1).

Uitbreidingen binnen de 36 maanden die aan bovenstaande voorwaarden voldoen, komen **nooit** in aanmerking voor GSC zolang ze op hetzelfde toegangspunt zijn aangesloten. Het is dus ook niet mogelijk om te wachten tot de periode van 36 maanden voorbij is om de uitbreiding aan te melden bij de DNB en zo in aanmerking te komen voor GSC, omdat dit in strijd is met de letter en de geest van de wetgeving ter zake, en met de verplichting om nieuwe installaties (en dus ook uitbreidingen) binnen de 45 kalenderdagen te melden aan de DNB.

Verhuizing van de oorspronkelijke PV-installatie, alvorens de nieuwe PV-installatie te installeren en aan te sluiten, is toegelaten onder de volgende 4 strikte voorwaarden:

- er wordt tijdig een aanvraag ingediend bij de netbeheerder voor de aansluiting van een nieuwe PV-installatie > 10kVA met de melding dat deze in de plaats komt van een installatie die wordt verwijderd;

- de verwijdering van de oorspronkelijke installatie wordt onmiddellijk gemeld aan de netbeheerder en de netbeheerder kan dit verifiëren binnen een redelijke termijn;
- er wordt slechts daarna een nieuwe PV-installatie geplaatst, en deze wordt aangemeld bij de netbeheerder;
- het AREI-keuringsverslag van de nieuwe PV-installatie is dus van een latere datum dan de datum van melding van verwijdering van de oorspronkelijke installatie.

In dat geval kan de nieuwe PV-installatie uiteraard niet genieten van de minimumsteun van de oude, verwijderde PV-installatie, maar komt ze in aanmerking voor de toekenning van GSC aan de minimumsteun die van kracht is op datum van de AREI-keuring ervan.

Let op! Ook een gefaseerde uitvoering (meer dan 1 dag verschil tussen de AREI-keuringen) van een (groot) PV-project wordt beschouwd als een uitbreiding.

C. Uitbreiding op een ander toegangspunt, of op hetzelfde toegangspunt na meer dan 3 jaar, of uitbreiding waardoor het totale maximaal AC-vermogen van de omvormer(s) kleiner blijft dan 10 kVA

De uitbreiding van een installatie die niet cumulatief aan de vier hierboven vermelde voorwaarden voldoet, komt wel in aanmerking voor minimumsteun.

Wanneer men bijkomende zonnepanelen plaatst, moet(en) er altijd tegelijk een (of meerdere) nieuwe omvormer(s) en een nieuwe meter geplaatst worden die de opbrengst van deze nieuwe installatie registreert (dus apart van de registratie van de opbrengst van de oorspronkelijke installatie), ongeacht of de uitbreiding geplaatst wordt in een periode waarin een andere minimumsteun of een andere bandingfactor van toepassing is.

Als datum van indienstneming van de bijgeplaatste panelen kan, zoals bij elke nieuwe installatie, ten vroegste de datum waarop de uitbreiding van de installatie AREI-conform werd verklaard, worden ingevuld. De controle hierop gebeurt zoals beschreven in hoofdstuk 2. Pas na de controle van de datum van indienstneming van de uitbreiding, kunnen de toegekende GSC aan de netbeheerder verkocht worden tegen minimumsteun.

3.3.4 Vanaf 1 januari 2010: isolatievoorwaarde

PV-installaties die na 1 januari 2010 in dienst worden genomen **en die geplaatst worden op een woning of woongebouw**, zullen enkel aanvaardbare GSC krijgen, die verkocht kunnen worden aan de netbeheerder tegen de minimumsteun, als deze woningen of woongebouwen voldoen aan de isolatievoorwaarde².

De eigenaar van een PV-installatie die in dienst wordt genomen op of na 1 januari 2010 (en voor 14 juni 2015 voor installaties kleiner dan of gelijk aan 10 kVA), en die voor deze installatie GSC wil ontvangen, zal bij de aanmelding van zijn installatie bij de DNB op erewoord moeten verklaren dat de betrokken PV-installatie:

- ofwel werd geplaatst op een woning of woongebouw, waarvan het dak of de zoldervloer binnen het beschermd volume van het gebouw voldoende geïsoleerd is. Dit wil zeggen dat de totale isolatie van het dak en/of de zoldervloer een warmteweerstand R_d heeft van ten minste $3 \text{ m}^2 \text{ K/W}$. De R_d -waarde is een materiaaleigenschap die wordt bepaald door de dikte van de isolatie (in meter) te delen door de λ -waarde van het gebruikte isolatiemateriaal (in W/mK). “Beschermd volume” wordt gedefinieerd in de EPB-regelgeving.
- ofwel werd geplaatst op een gebouw dat niet kan beschouwd worden als een woning of woongebouw. PV-installaties die worden geïnstalleerd op alleenstaande garages, tuinhuizen en andere gebouwen die niet bestemd zijn voor bewoning, vallen dus niet onder deze regeling (ook al horen ze bij een woning of woongebouw dat niet geïsoleerd is).

De naleving van deze isolatievoorwaarde kan te allen tijde gecontroleerd worden door de distributienetbeheerder in het kader van zijn controlebevoegdheid, vermeld in het Energiebesluit (zie verder onder hoofdstuk 5).

Indien uit deze controle blijkt dat niet voldaan is aan de isolatievoorwaarde, schorst de netbeheerder de uitbetaling van de minimumsteun voor de GSC, toegekend voor elektriciteit opgewekt in de betrokken installatie. De VREG zal ook geen bijkomende GSC meer toekennen aan deze installatie, in afwachting van de rechtzetting van deze situatie. Het aantal GSC dat werd toegekend in de periode waarin onvoldoende isolatie aanwezig was, zal na regularisering van de isolatievoorwaarde worden ingehouden dan wel teruggevorderd worden door de DNB. De hoogte en het recht op minimumsteun blijft behouden, maar de facto zal een dergelijke installatie dus minder lang recht hebben op de toekenning van GSC (omwille van de hierboven beschreven terugvordering of compensatie).

De VREG zal, evenals de netbeheerder, niet aarzelen om de bevoegde politiediensten of het parket in te lichten in geval van de fraude gepleegd door de eigenaar en/of certificaatgerechtigde, waarna een strafsanctie opgelegd kan worden door de bevoegde strafrechtbank. Ingeval van een strafzaak kan de netbeheerder zich ook burgerlijke partij stellen voor de terugvordering van onterecht uitbetaalde steun.

² Conform artikel 7.1.5 van het Energiedecreet jo. artikel 6.1.3 van het Energiebesluit

4 Minimumsteun voor zonnepanelen

Na het recht op toekenning van GSC, is de tweede pijler van het steunsysteem voor zonnepanelen het recht om de toegekende GSC te verkopen aan de netbeheerder tegen een decretaal bepaalde minimumprijs³. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de looptijd en het bedrag van de minimumsteun, alsook op een aantal specifieke bepalingen hierrond. Verder wordt toelichting gegeven bij gebeurtenissen tijdens de levensduur van de installatie die een impact kunnen hebben op de minimumsteun, namelijk verhuizing en vervanging van onderdelen van de installatie.

4.1 Looptijd & bedrag

De van toepassing zijnde minimumsteun is afhankelijk van de datum van indienstneming van de installatie, het maximaal AC-vermogen van de omvormers en de startdatum. De datum van indienstneming is ten vroegste gelijk aan de datum van het volledige en conforme AREI-keuringsverslag van de installatie (zie hoofdstuk 2).

De volledige installatie komt voor eenzelfde minimumsteun in aanmerking, die bepaald wordt door het totale maximaal AC-vermogen van de omvormers aangesloten op het toegangspunt. Als bijvoorbeeld 400 kVA wordt geplaatst, komt de volledige opbrengst in aanmerking voor de minimumsteun voor installaties > 250 kVA. Staat op een toegangspunt al 200 kVA en wordt er een nieuwe installatie met een vermogen van 100 kVA bijgeplaatst op hetzelfde toegangspunt, dan komt de opbrengst van het deel van de uitbreiding, nl. de installatie van 100 kVA, volledig in aanmerking voor de minimumsteun voor installaties > 250 kVA.

4.2 Bevriezing of vastleggen van de minimumsteun

Deze bepaling is voor het eerst van toepassing op nieuwe productie-installaties die op 1 augustus 2012 nog niet over de vereiste stedenbouwkundige en milieuvergunning beschikken. Zie ook onder hoofdstuk 2 (punt 2.2).

De eigenaar van een installatie waarvoor zowel een milieu- als een bouwvergunning vereist is, heeft de keuze tussen enerzijds de minimumsteun die van kracht was op het moment dat de laatste van zijn 2 vergunningen werd bekomen, en anderzijds de minimumsteun die van kracht is op de - latere - datum van indienstneming van zijn installatie.

De minimumsteun die wordt vastgelegd, betreft zowel het bedrag per GSC als de looptijd.

Deze regeling geldt enkel voor installaties waarvoor zowel een stedenbouwkundige als een milieuvergunning vereist is. De plaatsing van een PV-installatie is echter zelden milieuvergunningsplichtig en vrijwel altijd vrijgesteld van stedenbouwkundige vergunning. Eigenaars van PV-installaties kunnen dus niet vaak gebruik maken van deze regeling. Als dat wel kan, moet er bij de aanvraag van GSC een kopie gevoegd worden van beide vergunningen.

³ Conform artikel 7.1.6 van het Energiedecreet jo. artikel 6.1.6 van het Energiebesluit.

Uit beide vergunningen moet duidelijk blijken dat zij betrekking hebben op het PV-project. Een bouwvergunning voor een gebouw waarop meteen zonnepanelen worden voorzien, komt dus niet in aanmerking. Een melding klasse 3 wordt niet beschouwd als een milieuvergunning.

Indien de stedenbouwkundige vergunning bijvoorbeeld om redenen van stabiliteit niet volledig kan worden uitgevoerd komt de (kleinere) PV-installatie toch nog in aanmerking voor de vastgelegde minimumsteun.

In geval van twijfel over de conformiteit van de vergunningen bij de uitvoering van een PV-installatie, zal de certificaatgerechtigde (of de DNB) het oordeel hierover vragen aan de vergunningverlenende instantie.

4.3 Uitbetaling van de minimumsteun

Voordat GSC aan minimumsteun kunnen worden uitbetaald door de netbeheerder, moet de aanmelding bij de netbeheerder zijn goedgekeurd.

De verkoop van de aangemaakte GSC tegen minimumsteun aan de netbeheerder zal enkel gebeuren indien de installatie correct werd aangesloten op het net. Zonder goedkeuring van de netbeheerder kunnen voor installaties kleiner dan of gelijk aan 10 kVA immers geen meterstanden worden ingegeven in de daartoe voorziene tools van de DNB, en dus ook geen GSC gecreëerd worden.

De netbeheerder kan de uitbetaling van de minimumsteun schorsen en of terugvorderen indien op eender welk ogenblik (nog) zou blijken dat niet voldaan is/was aan de voorwaarden van de technische reglementen, en dit totdat alsnog aan deze voorwaarden voldaan is, wat kan leiden tot een lagere of geen minimumsteun of bandingsfactor⁴.

Voor installaties ≤ 10kVA

Na de indienstneming van de installatie door de klant moet er een aanmelding gebeuren bij de netbeheerder binnen de 45 kalenderdagen. De netbeheerder zal controleren of de installatie voldoet aan de aansluitingsvoorwaarden en of de gegevens, die door de aanvrager worden opgenomen in zijn aanmeldingsdossier, correct zijn (o.a. toetsing aan inhoud AREI-keuringsverslag). Eens de netbeheerder het dossier heeft gecontroleerd en goedgekeurd, kan er een eerste meterstand geregistreerd worden bij de netbeheerder. Indien de installatie certificaatgerechtigd is, kan op basis van de ingegeven meterstanden de hoeveelheid geproduceerde energie bepaald worden en zal de VREG automatisch de hiermee overeenstemmende GSC aanmaken.

Voor installaties > 10kVA

Nadat alle stappen van de registratieprocedure bij de DNB doorlopen zijn, kan het eerste GSC pas effectief worden aangemaakt nadat de VREG hiertoe de nodige productiegegevens van de netbeheerder ontving.

⁴ Cf. artikel 6.1.6, §1, van het Energiebesluit.

BTW

BTW-plichtigen moeten een factuur opstellen voor de verkoop van hun GSC aan de netbeheerder. Meer informatie over de BTW-verplichtingen vindt u op de website van de VREG.

<http://www.vreg.be/nl/factuur-voor-btw-plichtigen>

4.4 Gebeurtenissen die invloed kunnen hebben op de minimumsteun

Zoals reeds in hoofdstuk 1 werd vermeld, bestaat alle informatie die hieronder m.b.t. deze gebeurtenissen weergegeven wordt, volledig uit eigen richtlijnen van de netbeheerder waarover in de Vlaamse regelgeving geen concrete bepalingen zijn opgenomen.

4.4.1 Verhuizing van een PV-installatie**A. Regel: verhuizing van de volledige installatie**

Het is toegestaan om een PV-installatie **in zijn geheel** te verhuizen met behoud van de toepasselijke minimumsteun (looptijd en bedrag).

Onder **verhuizing** wordt verstaan:

- (1) De wijziging van toegangspunt van een PV-installatie waarbij de installatie fysiek blijft liggen, maar gekoppeld wordt aan een andere meter en toegangspunt (EAN), of
- (2) De fysieke verplaatsing van de totaliteit van zonnepanelen, omvormers en productiemeter, van een toegangspunt A naar een toegangspunt B, waarbij de installatie reeds in dienst genomen was en de minimumsteun reeds vastgelegd was op toegangspunt A.

Daartoe moet de **volledige** PV-installatie verhuisd worden, met name zowel de panelen zelf als de omvormers en de productiemeter, **zoals initieel geplaatst, AREI gekeurd en aangemeld**. Dat het om de initiële PV-installatie gaat, kan aangetoond worden met alle middelen, zoals facturen, foto's en AREI-keuringen.

Let op: **geen opsplitsing bij verhuizing!** Indien slechts één of enkele componenten verhuisd worden naar een nieuw toegangspunt, verliezen beide delen het recht op GSC en de daaraan gekoppelde oorspronkelijke minimumsteun omdat de oorspronkelijke PV-installatie ontmanteld is en dus feitelijk niet meer bestaat. Opsplitsing van PV-installaties in verschillende onafhankelijke, kleinere installaties met behoud van minimumsteun wordt **niet** toegestaan. We wijzen er op dat ontmanteling bovendien onomkeerbaar is: eens een PV-installatie werd opgesplitst, kan deze vervolgens niet meer opnieuw samengesteld worden om verder minimumsteun te bekomen.

De oorspronkelijke PV-installatie moet aangemeld geweest zijn bij de DNB en - in geval van indienstneming voor 1/10/2016 - ook bij de VREG (alsook uiteraard AREI gekeurd en in dienst genomen).

Samenvoeging. Indien op het nieuwe adres reeds een certificaatgerechtigde PV-installatie staat, zullen beide (reeds bestaande en certificaatgerechtigde) installaties op hetzelfde toegangspunt met aparte meters naast elkaar blijven bestaan voor wat de toekenning van GSC en de hoogte van de minimumsteun betreft. De uitbreidingsregel is dus niet van toepassing (zie 3.3.3).

Indien het totale maximaal AC-vermogen van de omvormers van beide installaties samen op het toegangspunt groter is dan 10 kVA, verliest u evenwel het voordeel van de terugdraaiende teller en worden de specifieke regels voor PV-installaties > 10 kVA van kracht (netstudie, beveiliging, meting door netbeheerder).

B. Formaliteiten bij verhuizing

(1) Netstudie

Bij verhuizing van PV-installaties > 10 kVA moet een netstudie gebeuren door de netbeheerder voordat de PV-installatie op het nieuwe adres in gebruik genomen kan worden.

(2) AREI-keuring

Na de verhuizing van een PV-installatie moet altijd een nieuwe AREI-keuring uitgevoerd worden op het nieuwe toegangspunt.

(3) Aanmelding van de verhuizing bij de distributienetbeheerder

De verhuizing moet binnen 45 kalenderdagen gemeld worden. Hierbij moet duidelijk vermeld worden dat het om een verhuizing van een installatie gaat en niet om een nieuwe installatie. Voeg ook alle documenten bij zoals bij een eerste aanmelding (nieuwe AREI-keuring, ééndraadschema en conformiteitsattest van de omvormer), én de oorspronkelijke AREI-keuring.

(4) Vermeldingen in notariële akte of vonnis

Indien de verhuizing van de PV-installatie gebeurt naar aanleiding van de verkoop of andere overdracht van een onroerend goed, naar aanleiding van een echtscheiding of een gerechtelijke procedure, raadt de DNB aan om een aantal gegevens expliciet in de notariële akte, het contract of het vonnis te laten opnemen om misverstanden of discussies te voorkomen (zie verderop in dit hoofdstuk).

(5) Verhuizingen in relatie tot EPB-regelgeving

Wanneer een installatie verhuisd wordt naar een gebouw dat onderworpen is aan de EPB-regelgeving, en deze installatie in de EPB-aangifte opgenomen is om te voldoen aan de hernieuwbare energieverplichting voor nieuwbouw, verliest ze meestal het recht op GSC. In enkele uitzonderlijke gevallen kan nog voor een beperkt gedeelte van de productie het recht op certificaten blijven gelden. Zie hiervoor de informatie onder punt 3.3.2.

4.4.2 Vervanging van omvormers, panelen of productiemeters

Tijdens de looptijd van de periode waarin een PV-installatie energie produceert en eventueel recht geeft op minimumsteun, kan het zijn dat een deel van de installatie stuk gaat of vervangen moet worden, al dan niet door overmacht.

De DNB hanteert de volgende regels voor de vervanging van componenten van een PV-installatie, waarbij het behoud van de toegekende minimumsteun gegarandeerd wordt.

Opgelet: elke vervanging van panelen, omvormers of productiemeters moet verplicht aan de DNB gemeld worden!

A. Vervanging van panelen

De vervanging van panelen tegelijk met de verhuis van een PV-installatie is niet toegelaten, zie hierboven onder 4.4.1.

Zonnepanelen worden soms vervangen, als ze bijvoorbeeld beschadigd werden door een vallend voorwerp of door een productiefout onvoldoende elektriciteit opwekken. Defecte of beschadigde panelen mogen sowieso één op één vervangen worden door panelen van hetzelfde merk en type en paneelvermogen.

Normale degradatie van PV-panelen wordt niet als een defect of productiefout aanzien. Afhankelijk van de soort en de kwaliteit van panelen, is een rendementsverlies van 0,5% tot 2% per jaar geen uitzondering.

Als zonnepanelen vervangen moeten worden omwille van defecten of na schade door brand, storm, ... is het soms moeilijk om nog panelen van exact hetzelfde piekvermogen te vinden. Door evolutie van de technologie is het piekvermogen per paneel immers meestal toegenomen. Let wel, er mogen sowieso **geen panelen worden bijgeplaatst** (dus het aantal panelen na vervanging moet kleiner of gelijk aan het aantal panelen voor vervanging zijn). **Bij installaties >10 kVA mag na vervanging het totale piekvermogen van de PV-installatie max. 1 kWpiek meer zijn dan de oorspronkelijke PV-installatie. Bij installaties kleiner dan of gelijk aan 10 kVA mag na vervanging het totale piekvermogen van alle panelen samen max. 10% hoger zijn dan oorspronkelijk.**

De vervanging moet gemeld worden aan de netbeheerder. De eigenaar zal het defect, de overmacht of het sterke rendementsverlies van de panelen moeten kunnen aantonen aan de hand van een plots dalende of geleidelijk te sterk dalende jaarlijkse productie, foto's, verslag van de branddeskundige, enz. Bij de aanmelding moeten facturen van de initiële installatie enerzijds, en facturen, leveringsbons of werkbons en foto's van de aangepaste installatie (met aanduiding van de vervangen panelen) toegevoegd worden.

Als het piekvermogen van de panelen meer toeneemt dan de hierboven vermelde grenswaarden, moet de opbrengst van het bijkomende vermogen via aparte omvormer(s) en aparte productiemeter (voor certificaatgerechtigde installaties) gemeten worden. Het gaat dan immers om een uitbreiding van de PV-installatie met mogelijke implicaties op de toekenning van GSC en minimumsteun. De bijkomende panelen krijgen de (lagere) minimumsteun van dat moment, en er begint voor dit deel van de installatie een nieuwe periode te lopen.

Defecte en of beschadigde PV-panelen die vervangen werden, moeten bij een erkende beheersorganisatie (bv. PV-cycle) worden ingeleverd ter verwerking/recyclage volgens de wetgeving betreffende AEEA (afval elektrische en elektronische apparatuur) die op 1 juli 2016 in werking is getreden. Hiervan kan een bewijs gevraagd worden.

B. Vervanging of aanpassing van omvormers

De vervanging van omvormer(s) tegelijk met de verhuis van een PV-installatie is niet toegelaten, zie hierboven onder 4.4.1.

Bij vervanging van omvormer(s) mag het maximale AC-vermogen van de omvormer als volgt wijzigen:

- Een daling in vermogen is onbeperkt toegelaten
- Een verhoging in vermogen is beperkt toegelaten: het nieuwe vermogen mag niet hoger zijn dan het maximale AC-vermogen dat het dichtst aanleunt bij het oude vermogen van omvormers van hetzelfde merk dat op de markt beschikbaar is op moment van de vervanging. Bv.: defecte omvormer = SMA 2100 TL (2,1 kVA) wordt vervangen in 2018 (2100TL niet meer in productaanbod SMA) => maximale vermogen nieuwe omvormer = 2,5 kVA (Sunny Boy 2.5).

Iedere wijziging van omvormer(s) moet gemeld worden aan de netbeheerder, ook als het merk, type of vermogen identiek hetzelfde blijven. De melding kan gebeuren via de tools die de DNB daarvoor op zijn website ter beschikking stelt. Als bewijsstuk moeten de factuur van de nieuwe omvormer(s), duidelijk leesbare foto van het kenplaatje van de oude omvormer(s), dito foto van het kenplaatje van de nieuwe omvormer(s) en conformiteitsattest van de nieuwe omvormer(s) meegestuurd worden.

Bovendien is een nieuw AREI-keuringsverslag verplicht indien het omvormervermogen zodanig wijzigt dat de beveiligingsautomaat aan de AC-zijde van de omvormer ook gewijzigd moet worden (= wijziging van de elektrische binneninstallatie). Het vermogen van de nieuwe omvormer is de referentie voor het prosumentarief dat eventueel van toepassing is voor de betreffende installatie.

De netbeheerder behoudt zich het recht voor om regelmatig steekproefsgewijs ter plaatse gegevens van de omvormer(s) te controleren op hun overeenstemming met de verstrekte informatie. In geval van spanningsklachten of klachten over de uitval van de generator (omvormer) zal er in elk geval een controle ter plaatse worden uitgevoerd.

C. Vervanging/ defect van de productiemeter

De vervanging van productiemeter(s) tegelijk met de verhuis van een PV-installatie is niet toegelaten, zie hierboven onder 4.4.1.

GSC worden aangemaakt op basis van een meting van de geproduceerde elektriciteit. De meting moet gebeuren door een aparte productiemeter die geijkt is met een minimale nauwkeurigheidsklasse 2 en voorzien is van de wettelijk verplichte ijkmerken.

De meterstand op de omvormer(s) is in elk geval onnauwkeurig en komt bijgevolg nooit in aanmerking als basis voor de toekenning van GSC.

Het is normaal dat de meterstand op de omvormer(s) afwijkt van de meterstand op de productiemeter en zelfs een stuk hoger kan zijn. Deze meterstand is dan ook irrelevant voor de toekenning van GSC.

Wel kan de netbeheerder de meterstand van de omvormer opvragen en gebruiken als bijkomende controle op de door de netbeheerder gemaakte schattingen in geval van defecte meter (zie hieronder).

Installaties met een maximaal AC-vermogen van de omvormers ≤ 10 kVA.

Ingeval de meter stuk gaat, moet die vervangen worden door een nieuwe productiemeter met MID-markering, minstens van klasse 2, en voorzien zijn van een zichtbaar serienummer. Een vervanging van de productiemeter moet via de daartoe voorziene tools op de website van de DNB gemeld worden, met vermelding van het merk, type, serienummer, klasse, MID-markering (bijv. MID16-0122), een duidelijke foto waarop de nieuwe beginmeterstand kan afgelezen worden, en een duidelijke foto van de defecte vervangen GS-meter, waarop het serienummer en het type zichtbaar is.

Om ervoor te zorgen dat er toch geen GSC verloren gaan voor de periode dat er geen meting was, maakt de DNB bij wijze van gunst een schatting van de periode zonder meting. **Deze schatting is enkel mogelijk voor de periode tussen de laatst goedgekeurde meterstand en het moment dat er een nieuwe productiemeter geplaatst wordt.** Om deze schatting zo correct mogelijk uit te voeren, maakt de DNB gebruik van continu uitgelezen referentiemetingen verspreid over verschillende plaatsen in Vlaanderen. De schatting houdt verder rekening met de start- en einddatum van de te schatten periode (seizoen en weersomstandigheden), het maximale AC vermogen van de omvormer, het totale piekvermogen van de zonnepanelen en de eventuele aanwezigheid van een suntracker-installatie. Nadat de DNB de schatting en procedure aan de PV-eigenaar gemeld heeft, kunnen er opnieuw meterstanden toegevoegd worden via de daartoe voorziene tools van de DNB op zijn website. Vermits deze schattingen een gunstmaatregel zijn, zijn zij in principe niet aanvechtbaar.

Indien blijkt dat het defect aan de GS-meter geleid heeft tot onrealistisch hoge productiewaarden, zal een compensatie of terugvordering aan de hand van een schatting doorgevoerd worden.

Als de productiemeter om technische redenen (bv. de overschakeling van éénfasige naar driefasige aansluiting) **vervangen** moet worden, moet ook deze vervanging op dezelfde hierboven vermelde manier gemeld worden aan de DNB. Dan wordt de meting nauwelijks onderbroken en is er geen schatting nodig.

Er kunnen opnieuw meterstanden toegevoegd worden na bevestiging van de DNB aan de PV-eigenaar.

Voor grote PV-installaties met een maximaal AC-vermogen van de omvormers > 10 kVA zijn de productiemeters eigendom van de DNB en worden ze door de netbeheerders via telemetrie uitgelezen en dagelijks gevalideerd. Defecten worden snel opgemerkt zodat een snelle en accurate regeling met de certificaatgerechtigde of eigenaar mogelijk is.

4.4.3 Definitieve buitendienststelling van een PV-installatie

Indien de PV-installatie om welke reden ook definitief uit dienst genomen wordt, moet dit gemeld worden aan de netbeheerder. Een buitendienststelling is onomkeerbaar.

Tevens moet een bewijs voorgelegd kunnen worden van de verwijdering (verkoopbewijs, bewijs recyclage,...). Het spreekt voor zich dat de netbeheerder hierop controles kan uitvoeren, zoals uiteengezet in hoofdstuk 5.

Een tijdelijke buitendienststelling is ook mogelijk, bijvoorbeeld omwille van (langdurigere) werken aan het dak. Ook dit moet aan de DNB gemeld worden, o.a. voor schorsing van de aanrekening van het prosumementarief en validatie van toekomstige meterstanden. Er kan verzocht worden hiervoor de nodige bewijsstukken toe te voegen (bv. foto met datum van meterstand bij uitdienststelling en bij het opnieuw in dienst stellen).

4.4.4 Overdracht van de zonnepanelen samen met het onroerend goed

Wanneer een woning of gebouw met zonnepanelen overgedragen wordt in het kader van een verkoop, overname, etc. wordt de PV-installatie vaak mee overgedragen.

Melding overdracht. In dat geval moet de **verandering van eigenaar** gemeld worden aan de distributienetbeheerder. Hiervoor zijn formulieren beschikbaar op de website van de DNB's, die door vorige en de nieuwe eigenaar gezamenlijk ondertekend moeten worden (bij overlijden van de certificaatgerechtigde: overlijdensakte, en akte van nalatenschap).

Formaliteiten. De netbeheerder raadt aan om volgende vermeldingen op te nemen in de (authentieke) akte waarin de overdracht wordt opgenomen:

- dat de volledige en oorspronkelijke PV-installatie mee met het gebouw overgedragen wordt "inclusief panelen, omvormers en productiemeter";
- dat de nieuwe eigenaar bijgevolg certificaatgerechtigde wordt; voor installaties > 10 kVA: vanaf welke maand, en voor installaties ≤ 10 kVA: vanaf welke meterstand;
- wat het identificatienummer van de installatie is waaronder zij bij de DNB gekend is (beginnende met PVZ, PVZG, of G, gevolgd door een aantal cijfers);
- de actuele meterstand van de productiemeter (niet omvormer) voor installaties ≤ 10 kVA.

Zonnepanelen worden onroerend door incorporatie, zodat het **uitdrukkelijk** vermeld moet worden indien zij niet mee met het gebouw overgaan naar een nieuwe eigenaar.

4.4.5 Specifiek geval: echtscheiding

Indien de zonnepanelen na een echtscheiding op de woning blijven liggen, kan het recht op GSC eventueel overgaan op een andere certificaatgerechtigde, bijvoorbeeld de ex-partner die eigenaar van de woning blijft – waarbij de minimumsteun en resterende looptijd GSC behouden blijven.

Als uitgangspunt wordt de regel gehanteerd dat GSC toegekend worden aan degene(n) die de oorspronkelijke certificatenaanvraag heeft ingediend.

Melding overdracht. Indien de andere partner certificaatgerechtigde wordt, moet de **verandering van eigenaar** gemeld worden aan de distributienetbeheerder. Hiervoor zijn formulieren beschikbaar op de website van de DNB's. Belangrijk: het formulier moet ondertekend zijn door beide partijen!

Indien er geen akkoord is, wordt de toekenning van GSC geschorst totdat er een authentieke akte aan de DNB kan worden voorgelegd met daarin de toewijzing van het onroerend goed en de zonnepanelen of een echtscheidingsvonnis met daarin de verdeling. Naast de hieronder vermelde formaliteiten, moet hieruit duidelijk blijken aan wie de certificaten voortaan toekomen en vanaf wanneer. Indien in de akte geen datum vermeld is, zal de datum van het vonnis of de akte als startpunt genomen worden.

Formaliteiten. De DNB raadt aan om volgende vermeldingen op te nemen in de (authentieke) akte of het verdelingsvonnis waarin de overdracht wordt opgenomen:

- dat de volledige en oorspronkelijke PV-installatie mee met het gebouw overgedragen wordt "inclusief panelen, omvormers en productiemeter";
- wie de toekomstige certificaatgerechtigde wordt; voor installaties > 10 kVA: vanaf welke maand, voor installaties ≤ 10 kVA: vanaf welke meterstand;
- wat het identificatienummer van de installatie is waaronder zij bij de DNB gekend is (beginnende met PVZ, PVZG, of G, gevolgd door een aantal cijfers);
- de actuele meterstand van de productiemeter (niet omvormer) voor installaties ≤ 10 kVA.

Nogmaals: zonnepanelen worden onroerend door incorporatie, zodat het uitdrukkelijk vermeld moet worden indien zij niet mee met het gebouw overgaan naar een nieuwe eigenaar.

4.4.6 Specifiek geval: faillissement van de certificaatgerechtigde

Wanneer een melding van een faillissement wordt ontvangen, contacteert de DNB de curator met de vraag wat er met GSC moet gebeuren. De toekenning van GSC wordt geschorst tot er zekerheid is over de certificaatgerechtigde.

Het recht op GSC gaat in principe over op de curator, waarbij de minimumsteun en de resterende looptijd van de GSC behouden blijven (vermits deze verbonden zijn aan de productie-installatie). De DNB en de curator maken onderling de nodige afspraken, zodat eventueel toegang tot de systemen van de DNB verzorgd kan worden voor de curator na registratie. De curator kan dan als rechthebbende van de certificaten geregistreerd worden en bijvoorbeeld verder meterstanden ingeven en certificatenoverzicht en betalingen opvolgen totdat er een definitieve overnemer van de PV-installatie gekend is. Op dat moment kan er opnieuw een eigendomsoverdracht gebeuren volgens de procedures beschreven bij een verhuizing van een installatie of een overdracht van een installatie samen met een onroerend goed.

Indien een andere partij het recht op certificaten claimt, bijvoorbeeld op grond van een lease- of inpandgevingsovereenkomst, zal dit bevestigd moeten worden door de curator.

5 Controles door de netbeheerder en eventuele gevolgen

5.1 Uitgevoerde controles

Bij de aanmelding van de zonnepanelen, de toekenning van GSC en de verkoop hiervan aan de netbeheerders tegen minimumsteun worden (automatische en manuele) controles uitgevoerd, door de netbeheerder van het net waarop de PV-installatie is aangesloten. Deze controles worden hieronder kort toegelicht.

Voor de volledigheid kan nog herhaald worden dat alle wijzigingen aan een installatie, en alle wijzigingen met betrekking tot de certificaatgerechtigde of eigenaar, meteen aan de DNB gemeld moeten worden binnen de 45 kalenderdagen.

5.1.1 Controle van de aanmelding van de zonnepanelen

Elke eigenaar van een PV-installatie die aangesloten wordt op het elektriciteitsnet, moet zijn zonnepanelen aanmelden bij de netbeheerder.

De netbeheerder vraagt een kopie van het keuringsverslag, het ééndraadschema en het conformiteitsattest van de omvormer op en controleert deze gegevens. Zonder goedkeuring van de netbeheerder, kunnen geen meterstanden ingegeven worden via de door hem ter beschikking gestelde online-tool en geen GSC worden aangemaakt en uitbetaald.

5.1.2 Controle van de doorgegeven productiemeterstanden

Na de goedkeuring van de aanvraag door de netbeheerder, wordt door de VREG een GSC toegekend op basis van de elektriciteitsproductie van de PV-installatie (voor die installaties waarvoor de certificaten toekenning van toepassing is).

Voor PV-installaties **> 10 kVA** wordt de hoeveelheid geproduceerde elektriciteit maandelijks aan de VREG gerapporteerd door de distributienetbeheerder. Een terugdraaiende teller is bij deze installaties niet toegelaten. Ook deze installaties kunnen ter plaatse door de netbeheerder gecontroleerd worden.

Voor PV-installaties **≤ 10 kVA** geeft de certificaatgerechtigde zelf de meterstand van de productiemeter door via de online tools die de DNB's ter beschikking stellen. Op basis van deze doorgegeven meterstand worden vervolgens door de VREG GSC aangemaakt.

Alvorens certificaten worden aangemaakt, worden de door de certificaatgerechtigde ingegeven meterstanden gecontroleerd door de DNB. Er wordt nagegaan of de doorgegeven elektriciteitsproductie realistisch is voor een PV-installatie met een bepaald vermogen over een bepaalde

periode. Bij deze controle wordt rekening gehouden met de seizoensafhankelijkheid van elektriciteitsproductie door zonnepanelen, en met het effectieve aantal uren zonneshijns in de voorbije maanden of met productiewaarden van referentie-installaties.

Is de gerapporteerde meterstand niet realistisch, dan moet de eigenaar bijkomende informatie over de zonnepanelen aan de DNB bezorgen. Eventueel kan de als afwijkend beschouwde meterstand op basis hiervan worden gerechtvaardigd en alsnog worden goedgekeurd.

Is dat niet het geval, dan zal de distributienetbeheerder de PV-installatie ter plaatse controleren. De netbeheerder contacteert de eigenaars van deze PV-installaties en maakt een afspraak om ter plaatse een controle uit te voeren van de PV-installatie en de productiemeter, of kan opteren voor een onaangekondigde controle.

5.1.3 Controle van de installatie en meterstanden ter plaatse voor PV-installaties met een maximaal AC-vermogen < of = 10 kVA

Deze controle gebeurt steekproefsgewijs en zeker in geval van twijfel over de plausibiliteit van de gerapporteerde meterstanden (zoals bedoeld in 5.1.2), of bij een controle van de installatie en de meterstand door de netbeheerder, of ...

De controle door een netbeheerder kan erin bestaan de productiemeter af te lezen en te controleren of de geplaatste installatie overeenstemt met de aan de VREG en/of DNB doorgegeven installatie, of er voldaan is aan de isolatievoorwaarde, ...

De distributienetbeheerder kan bij die gelegenheid ook een kopie vragen van factuur, AREI-keuringsverslag, attest omvormers, ...

5.1.4 Controle op de verkoop van GSC aan de netbeheerder

Het webportaal laat toe (en quasi alle eigenaars van PV-installaties opteren hiervoor) dat de toegekende GSC automatisch verkocht worden aan de distributienetbeheerder, die de certificaten aankoopt tegen de juiste minimumsteun. De uitbetaling van deze minimumsteun gebeurt binnen 6 weken na de verkoop van de certificaten. Voor BTW-plichtigen geldt dezelfde periode, maar na ontvangst van de factuur.

Aan de verkoop tegen de minimumsteun zijn wettelijke voorwaarden verbonden (zie hoofdstuk 3). Deze voorwaarden worden automatisch gecontroleerd in de databank voor elke verkoop van groenestroom-certificaten aan de netbeheerder. Bovendien kunnen GSC pas tegen de minimumsteun aan de netbeheerder worden verkocht nadat de netbeheerder heeft gecontroleerd of de datum van indiening van de installatie in overeenstemming is met het AREI-keuringsverslag dat hij ontving (zie hoofdstuk 2) en dat aan alle andere voorwaarden voldaan werd om als een technisch correcte installatie aanvaard te kunnen worden.

5.2 Gevolgen van weigering tot controle door de DNB, vaststelling fraude of fout

Indien de netbeheerder de toegang tot de installatie wordt geweigerd, of indien de netbeheerder vaststelt dat niet aan de voorwaarden voor de toekenning van GSC is voldaan, meldt deze dit onmiddellijk aan VEA en VREG.

De netbeheerder schorst vervolgens de uitbetaling van de minimumsteun voor alle GSC uitgegeven voor elektriciteit opgewekt in de betrokken installatie, totdat de certificaten worden vrijgegeven⁵. De netbeheerder kan in dit geval zelf ook onmiddellijk overgaan tot het inschakelen van de bevoegde politiediensten en/of parket via klachtneerlegging.

Ingeval er op enig ogenblik na de aanmeldingsprocedure blijkt dat in de aanvraagprocedure voor toekenning van GSC gebruik gemaakt werd van verklaringen of documenten die niet overeenstemden met de werkelijkheid op het ogenblik van de aanvraag of indien de technische kenmerken van de installatie niet conform zijn aan de reglementering, kunnen de hierna vermelde stappen genomen worden. Indien die vaststelling heeft geleid tot de toepassing van een hogere minimumsteun dan deze die van toepassing zou geweest zijn indien de verklaringen, documenten correct opgesteld waren, zijn de bepalingen van artikel 6.1.6 van het Energiebesluit van toepassing. Dit houdt in dat de netbeheerder dit aan VEA en VREG meldt en de uitbetaling van de minimumsteun schorst of minstens slechts de correcte toepasselijke (lagere) minimumsteun verder uitbetaalt. Met betrekking tot de door de distributienetbeheerder opgelopen kosten (zoals de te veel uitbetaalde minimumsteun) en schade voor het verleden, behoudt de distributienetbeheerder het recht om deze terug te vorderen van de verantwoordelijke voor de vastgestelde tekortkoming, daaronder begrepen, ingeval van redelijke vermoedens van kwader trouw, het indienen van een strafklacht.

Wanneer fraude of een onregelmatigheid wordt vastgesteld trekt de DNB alle nog niet verhandelde en in het kader van de certificatenverplichting of minimumsteun nog niet gebruikte GSC in die aan de betrokken PV-installatie werden toegekend. Indien de DNB vaststelt dat een aantal van de onterecht toegekende GSC toch al werden verhandeld of werden gebruikt voor de minimumsteun of voor de certificatenverplichting, dan worden deze teruggevorderd of verminderd de DNB voor de betrokken productie-installatie evenredig het aantal GSC die nog zullen worden toegekend met het aantal onterecht gebruikte GSC⁶.

⁵ Cf. artikel 6.1.6, §1, van het Energiebesluit.

⁶ Artikel 6.1.6, §2, derde lid, van het Energiebesluit.

Bij fraude⁷ zal VEA daarnaast, op grond van artikel 13.4.11 van het Energiedecreet, ook administratieve geldboetes kunnen opleggen waarvan het bedrag minstens 150 euro bedraagt. Het VEA zal bij het bepalen van de hoogte van de boete rekening houden met het vermogen van de PV-installatie en de potentiële winst die de eigenaar met de gepleegde onregelmatigheden heeft kunnen maken. De netbeheerder raadt PV-eigenaren bijgevolg aan om elke vastgestelde onregelmatigheid onmiddellijk recht te zetten via het contactformulier op haar website.

De netbeheerder zal tevens niet aarzelen om bij een vermoeden van zware fraude de bevoegde politiediensten of het parket in te lichten, waarna een strafsanctie opgelegd kan worden door de bevoegde strafrechtbank onder meer op grond van artikel 13.2.1 van het Energiedecreet.

---

⁷ Het begrip "energiefraude" wordt gedefinieerd in artikel 1.1.3, 40°/1 van het Energiebesluit als:

"elke onrechtmatige actie van eenieder, zowel actief als passief, die gepaard gaat met het verkrijgen van een onrechtmatig voordeel. Daaronder wordt minstens verstaan:

- a) handelingen uitvoeren op het distributienet of op het plaatselijke vervoernet van elektriciteit zonder daartoe gemachtigd te zijn;*
- b) de aansluiting of meetinstallatie manipuleren;*
- c) meldingsverplichtingen die voortvloeien uit de toepassing van dit decreet, de uitvoeringsbesluiten ervan, het aansluitingsreglement, het aansluitingscontract of het technisch reglement niet uitvoeren;*
- d) informatie bezorgen die niet consistent of in overeenstemming met de werkelijkheid is in het kader van contract- of aansluitingsaanvragen bij de leverancier, toegangshouder of netbeheerder;*
- e) informatie bezorgen die niet consistent of in overeenstemming met de werkelijkheid is in het kader van de aanvraag van groenestroomcertificaten of warmte-kranchcertificaten of van de rapportering van meetgegevens die aanleiding geven tot het toekennen van groenestroomcertificaten of warmte-kranchcertificaten;*
- f) informatie bezorgen die niet consistent of in overeenstemming met de werkelijkheid is in het kader van subsidie- of premieaanvragen in uitvoering van dit decreet of zijn uitvoeringsbesluiten;*
- g) informatie bezorgen die niet consistent of in overeenstemming met de werkelijkheid is in het kader van meldingsverplichtingen die voortvloeien uit de toepassing van dit decreet, de uitvoeringsbesluiten ervan, het aansluitingsreglement, het aansluitingscontract of het technisch reglement;"*